

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 120. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm3088/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

men skiltes saa ad, for at mødes uden Mistanke paa et bestemt Sted, hvor der holdt en Vogn, kjørt af den svenske Adelsmand Axel Persen, som stod i fransk Tjeneste som Oberst, men var ved denne Lejlighed Kusk. Dronningen og hendes Ledsager fór vild, maatte skjule sig under Portalen i Louvre, mens Lafayette kjørte forbi med Fakler, og naade kun efter megen Angest Samlings-Pladsen, men saa gik det rask ud af Porten, hvor en Vogn med 6 Heste stod paa rede Haand og bragte Konge-Familien med falsk Pas og Kongen i en Tjeners Skikkelse til Chalons den næste Eftermiddag. Allerede her traf nu vel én til at kjende Kongen, men blev dog bragt til at tie, saa man kom lykkelig til næste By, hvor Husarerne skulde medt, men var efter forgjæves Venten gaaet tilbage; og da de kom til Varennes, var Kongen robet af en vis Drouet, der havde set ham undervejs, havde yundet Forspring og meldt det til Magistraten, der strax traf Anstalter til at arrestere Familien. Det skete, saa snart Kongen kjørte ind i Byen, og skjønt der siden blev en Del Husarer samlede af dem, der var sendt ham i Møde, hjalp det dog ikke, da de erklærede sig for Folket. Kl. 6 næste Morgen kom Lafayettes Adjudant, Rœneuf, med Arrestbefaling, og Kongen maatte vende om.

En Timestid senere kom Bouillé selv, som havde spurgt Uheldet, i Spidsen af et helt Regiment, men fandt Byen spærret, og Broen over Aaen afbrudt, og han tog i Betænkning at bruge Magt og dog komme for silde. Han vilde imidlertid kommet mer end tids nok, hvis ellers hans Folk var at lide paa, thi Rejsen varede otte Dage fra Varennes til Paris. Det er saa meget underligere, at Bouillé ikke vovede sig til det yderste, da man ser, han var beredt paa alt, skrev, saa snart han kom tilbage til Luxemburg, et truende Brev til National-Forsamlingen og rømte Riget, for at skaffe Kongen Hjælp hos udenlandske Magter. Han fandt ogsaa aabne Øren hos Katrine og Gustav og

skulde fulgt ham til Frankrig i Spidsen af en svensk og russisk Armé, hvis ikke Gustav alt hjemme havde faaet sit Banesaar.

I Paris var det kun Pøbelen, hvem man altid havde kyst med Kongens Flugt, der brød sig om den; National-Forsamlingen og Lafayette havde ej ugjerne set, den var lykkedes, da man saa havde haft friere Hænder, og alle maatte føle, hvad Mirabeau lydelig havde sagt: at under saa demokratisk en Forfatning, som man nu vilde have, var Kongen til overs. Man vidste derfor heller ikke bedre, da Kongen kom tilbage, end at suspendere ham, uden at man dertil havde mindste Ret, da man vel havde gjort en Lov, hvorefter Kongen skulde afsættes, naar han rejste ud af Landet og ej paa Opfordring inden en vis Tid vendte tilbage; men det var her ikke Tilfældet. Uagtet han under Suspensionen var rent ud en Fange, var National-Forsamlingen dog stemt for at revidere Konstitutionen og tilstaa ham lidt mere Indflydelse, hvortil det især bidrog, at Jakobineren Barnave, som havde fulgt Familien fra Châlons, var bleven rørt til Medlidenhed, Robespierre krøb i et Møsekul, da Lafayette den 17de Juli skød skarpt paa Pøbelen, der havde sammenrottet sig paa Mars-Marken, for at faa Kongen afsat, og da man endelig fik Konstitutionen færdig, blev Kongen indsat igjen og antog den den 13de September.

Hermed endte den første National-Forsamling sine Arbejder, og da den paa Robespierres Forslag havde udelukt sine Medlemmer fra det ny Valg, kom der, under Navn af den lovgivende Forsamling, en splinterny, hvori den Mening var herskende: at den borgerlige Lyk-salighed kun var at finde i en Republik, og at alle de heroiske Dyder, som Montesquieu og Rousseau havde kaldt Republikkens Betingelser, vilde indfinde sig, saa snart man fik den republikanske Form (Girondisterne). Lafayette nedlagde Kommandoen over Nationalgarden, og Bailly

